

FORUT – Solidaritetsaksjon for utvikling

Styrets beretning for 2022

FORUT er en norsk bistandsorganisasjon som eies av de ruspolitiske organisasjonene IOGT, Juvente og Juba. FORUT har utviklingssamarbeid med 16 partnerorganisasjoner, hvorav 14 er nasjonale organisasjoner i Sri Lanka, India, Nepal, Sierra Leone, Malawi og Zambia og to er regionale alkoholpolitiske allianser i Vest-Afrika og det sørlige Afrika.

FORUTs mål er at folk får reell makt til å endre sine liv.

FORUT arbeider mot fattigdom og for en rettferdig verden. Vi kjemper for at barn og kvinner skal få realisert sine rettigheter, og at rusmidler og dårlig psykisk helse ikke skal hindre trygghet og utvikling

FORUT er en forkortelse for *solidaritetsaksjon FOR UTvikling*. Vi mener at utvikling krever en helhetlig tilnærming og arbeider på områder som virker sammen, som barnerettigheter, likestilling, rus som utviklingshinder og psykisk helse.

FORUT mobiliserer barn og unge i Norge til global innsats gjennom våre pedagogiske kampanjer i barnehager og skoler. FORUT driver også et aktivt påvirkningsarbeid nasjonalt, regionalt og globalt for fattigdomsreduksjon, rettferdighet og folkehelse.

Organisasjonens hovedkontor ligger på Gjøvik, og med avdelingskontor i Oslo og Tromsø.

Rammeavtalen med Norad

2022 er fjerde året i FORUTs femårige rammeavtale med Norad. Som tidligere gjennomføres alle FORUTs programmer i samarbeidslandene av de lokale/nasjonale partnerorganisasjonene og innen de avtalte rammer for planer og budsjetter. Partnerorganisasjonene følges opp fra hovedkontoret i Norge.

All bistand handler grunnleggende sett om å oppnå forandringer som gir bedring i fattige og marginaliserte menneskers livssituasjon og livsutsikter. Rammeavtalen inneholder et omfattende sett av plandokumenter og instrumenter for hvordan resultatene av vårt arbeid skal oppnås, synliggjøres og konkretiseres. I forbindelse med den nye samarbeidsavtalen med Norad for 2019-2023 ble det utarbeidet strukturerte forandringsteorier («*Theories of Change*») for våre program og prosjekter. Forvaltningen av prosjektene er lagt inn i seks landprogrammer og et globalt program. Det er fem temaområder i rammeavtalen; rus som utviklingshinder, barnerettigheter, kvinner og likestilling, arbeid og inntekt, samt godt styresett. I tillegg til dette har arbeidet med å prioritere psykisk helse i bistandsarbeidet fått viktige gjennomslag i avtaleperioden, og i desember 2021 mottok FORUT en tilleggsbevilgning fra Norad på 10 millioner for styrke psykisk helse-tjenestene i Nepal i

samarbeid med CWIN. Dette betyr at det nå er seks temaområder som er innlemmet i vårt arbeid.

FORUT og våre partnerorganisasjoner gir et vesentlig bidrag til bærekraftsmålene, herunder særlig mål nr. 1 (utrydde fattigdom), nr. 3 (god helse), nr. 4 (god utdanning), nr. 5 (likestilling mellom kjønnene), nr. 8 (anstendig arbeid og økonomisk vekst), nr. 10 (mindre ulikhet) og nr. 17 (samarbeid for å nå målene). I tillegg bidrar mange av våre partnerorganisasjoner på ytterligere flere av bærekraftsmålene.

Nøkkelen til FORUTs gode resultater ligger i våre langsiktige og likeverdige partnerskap der partnerorganisasjonene definerer egne behov og selv setter mål for sin virksomhet. Dette er lokalt styrt utvikling.

I 2022 har FORUTs medarbeidere gjennomført reiser til fem av seks samarbeidsland; Sri Lanka, Nepal, Sierra Leone, Malawi og Zambia. I tillegg har FORUT sammen med våre partnerorganisasjoner arrangert to regionale konferanser: i Accra, Ghana for våre afrikanske partnerorganisasjoner og regionale allianser, samt i Katmandu, Nepal for våre asiatiske partnere.

Den globale utviklingen i 2022

Landene FORUT er til stede i, er stater som i ulik grad har konflikter eller dysfunksjonelle relasjoner mellom ulike aktører i samfunnet. Vi ser konsekvensene av økte økonomiske forskjeller og autoritære regimers fremmarsj. Menneskerettigheter er truet, inkludert sivile og politiske rettigheter til informasjons- og organisasjonsfrihet. Dette skjer samtidig som FN og andre overnasjonale institusjoner har relativt mindre makt enn tidligere, og ikke-statlige kommersielle aktører har mer makt vis-a-vis stater.

Russlands angrepskrig på Ukraina har globale konsekvenser. Mange mennesker i våre samarbeidsland har fått det verre i 2022 som følge av den økonomiske krisen. Sosial og politisk ustabilitet har kommet i kjølvannet av de globale prisøkningene. I Sierra Leone var det i begynnelsen av august store protester mot den sterke prisveksten, noe som utartet til opptøyer. Regjeringen satte inn politi og paramilitære, og flere titalls mennesker ble drept.

Verst har det likevel vært på Sri Lanka som gikk økonomisk konkurs etter tiår med vanstyre. Landets utenlandsreserver var brukt opp, stadig flere ressurser har blitt avgitt til India og Kina i bytte med lån, og hele regjeringen måtte til slutt gå etter et massivt folkelig opprør sommeren 2022. Den nye regjeringen har fått gjennom internasjonale avtaler om lån stabilisert situasjonen noe, men fattigdommen øker og våre kollegaer melder at framtida er både dystre og uforutsigbar for svært mange.

FORUT fastholder at vi står sammen med våre partnerorganisasjoner og det sivile samfunn i forsvaret for de grunnleggende premissene for fattigdomsreduksjon og rettigheter for alle mennesker, herunder demokratiske prinsipper, fordeling, fred, økologisk bæreevne og et sterk og fritt sivilsamfunn der menneskerettigheter forsvares. Våre langvarige partnerskap og våre kollegaers erfaring og kompetanse til å arbeide under stadig skiftende, dramatiske og krevende betingelser, gjør oss godt rustet til å fortsette vårt arbeid.

Resultater i 2022

Våre partnerorganisasjoner kan til tross for massive hindringer vise til gode resultater i 2022. FORUT-nettverket er på sitt beste når vi kan finne fleksible og smarte løsninger der partnerorganisasjonenes kompetanse og handlekraft kommer til sin rett.

Av viktige resultater kan nevnes:

I 2022 har 2543 barn og unge i Nepal og India fått beskyttelse, trygghet og tilgang til skole og støtte til å ivareta sine rettigheter. For hele avtaleperioden på fire år er tallet 11 655.

11 691 barn og unge i Sri Lanka, India, Sierra Leone og Malawi har deltatt i beslutningsprosesser i sine lokalsamfunn som påvirker deres liv (24 241 for hele perioden).

1266 lån har blitt gitt til mennesker i lokalsamfunn i Sierra Leone til inntektsbringende tiltak. (4 634 siden 2019).

203 selvhjelpsgrupper i India og Sierra Leone har arbeidet for å beskytte og forebygge kjønnsbasert vold. Resultatet er at kvinner og jenter i disse lokalsamfunnene har lavere forekomst av familierelatert vold. (514 i perioden).

9 591 konsultasjoner ble gjennomført på den barnepsykiatriske klinikken i 2022 (18 459 i hele perioden).

Videre var et av FORUTs viktigste mål for 2022 at vårt påvirkningsarbeid skulle bidra til at WHO's arbeid med å utarbeide en alkoholhandlingsplan med ambisiøse målsettinger ble vedtatt og at de mest effektive tiltakene for å redusere skader fra alkoholbruk ble prioritert. I mai ble den globale alkoholhandlingsplanen vedtatt på Verdens helseforsamling etter flere høringsrunder både med medlemslandene og ikke-statlige aktører (sivilsamfunn og næringsliv). FORUT, partnerorganisasjonene og vår globale allianse GAPA var aktive i hele prosessen med høringsinnspill, mobilisering av sivilsamfunnet og påvirkningsarbeid mot medlemslandene.

Videre har våre regionale partnere i Vest-Afrika og det sørlige Afrika har oppnådd gode resultater i sitt påvirkningsarbeid. West Africa Policy Alliance (WAAPA) har styrket sin posisjon til WHO, både i regionen og globalt og har æren for at WHO Regional Committee for Africa vedtok at det skal utarbeides en regional alkoholpolitisk handlingsplan for Afrika i tråd med den globale handlingsplanen. WAAPA har nå sju medlemsland: Nigeria, Gambia, Sierra Leone, Liberia, Ghana, Senegal, Guinea Bissau og Burkina Faso. Southern African Policy Alliance (SAAPA) har særlig lyktes med å bruke media som påvirkningskanal. De fem allianselandene som er medlem, er alle registrert og med en organisasjonsstruktur på plass. De er også medarrangør til Global Alcohol Policy Conference i Cape Town i 2023.

Global Alcohol Policy Alliance (GAPA), der FORUT utgjør sekretariatet, arrangerte i oktober *GAPA Virtual Event 2022* med lanseringen av ny utgave av boka *Alcohol: no ordinary commodity* og grensekryssende alkoholmarkedsføring. Den digitale konferansen gikk over to dager med seks sesjoner, i tre forskjellige tidssoner, sju hovedinnlegg, 24 paneldeltakere og til sammen 465 påmeldte deltakere.

I desember 2021 inngikk FORUT og CWIN en viktig og ambisiøs avtale med Norad om å styrke psykisk helsetjenester for barn og unge i Nepal, verdt 10 millioner kroner. I 2022 har vi oppnådd viktige resultater for telehelse, systembygging og kompetanseheving i distriktshelsetjenesten, i tillegg til å bruke mye tid på å forankre våre mål i nepalsk

forvaltning. Å bygge nasjonale helsesystem er et krevende og lamgsiktig arbeid og en helt nødvendig forutsetning for et bærekraftig psykisk helsetilbud for alle barn og unge i landet. Vi går inn i 2023 med styrket tro på at dette er mulig og at CWIN og FORUT sammen kan skape historie.

Årsregnskapet for 2022

Årsregnskapet for 2022 viser et aktivitetsresultat på kr 116 313. I et aktivitetsregnskap føres alle inntekter og utgifter det året det mottas og brukes.

FORUT har en sunn økonomi. Regnskapet er utarbeidet med forutsetning om fortsatt drift, og styret finner at forutsetningen er til stede.

Deloitte Gjøvik er FORUTs revisor.

Organisasjonens utvikling

FORUTs virksomhet har vært stabil de siste årene, med et budsjett på mellom 50 og 60 millioner kroner. Organisasjonen hadde 16,35 årsverk ved årsskiftet.

Det ble avholdt fem styremøter i 2022. 38 saker ble behandlet.

FORUTs viktigste finansieringskilde er norske myndigheter, primært gjennom Norad. FORUT har en femårig rammeavtale med Norad fra 2019 på 30,8 millioner kroner per år. FORUT mottok 10 millioner til å bygge psykisk helsetjenester i Nepal i desember 2021, hvorav kr 3 329 118 ble brukt i 2022 og resterende vil bli brukt i 2023.

Fra 2021 er FORUT plassert i seksjon for global helse i Norad.

FORUT innsamlingsarbeid skal sikre midler til vår programvirksomhet i samarbeidslandene og til informasjonstiltak i Norge. Innsamlingsmarkedet er presset og stiller store krav til kreativitet og kvalitet. Covid-19, økonomiske nedgangstider og dyrtid, samt en langvarig lærerstreik hadde i 2022 betydelige konsekvenser for FORUT, men vi nådde vårt mål med til sammen 16 554 689 millioner kroner i egeninnsamlede midler.

FORUT har lojale faste givere, og et godt samarbeid med barnehager, skoler, private og offentlige virksomheter, samt privatpersoner, som alle har bidratt med betydelige midler,

FORUTs strategi fram mot 2030 ble vedtatt av styret i 2017. I lys av inneværende rammeavtale med Norad, en økt satsing på psykisk helse og et presset innsamlingsmarked, ble strategien revidert i 2021. FORUTs øvrige styringsdokumenter tas løpende opp til vurdering i FORUTs styre og skal være behandlet innen søknad om ny rammeavtale sendes Norad 1.oktober 2023.

Arbeidsmiljø og kjønnsfordeling

FORUT har tariffavtale og egen seniorpolitikk. FORUT har et godt arbeidsmiljø, og de ansatte uttrykker i stor grad tilfredshet med arbeidet, miljøet og oppgavene.

Medarbeidere i FORUT har store oppgaveporteføljer av eget ansvar og myndighet, og kan i perioder oppleve stort arbeidspress som følge av et krevende innsamlingsmarked og økte faglige og forvaltningsmessige krav fra Norad og andre donorer.

FORUTs administrasjon besto ved inngangen til 2023 av 16 fast ansatte, 11 kvinner og fem menn. Sykefraværet var i 2022 på 16,67 %. Dette skyldes noen grad alvorlig sykdom, men først og fremst flere utbrudd av covid-19 og andre virussykdommer i første halvår av 2022.

FORUTs styre besto i 2022 av fem faste representanter (en kvinne og fire menn), tre representanter fra eierorganisasjonene (to kvinner og en mann), en representant fra de ansatte (kvinne) og to møtende vararepresentanter (en kvinne og en mann), i alt elleve personer. Av disse var altså fem kvinner og seks menn.

Risiko og sårbarhet

FORUT vil være sårbar for endrede holdninger i innsamlingsmarkedet og endringer i politiske rammevilkår. Følgende risikoer anses å være aktuelle:

- Svikt i oppslutningen om FORUTs pedagogiske kampanjer (Barneaksjonen og Skoleløpet), eller sviktende innbetalinger fra deltakerne. I 2022 har gjennomsnittlig innbetaling økt noe for Barneaksjonen, mens det har vært en nedgang for Skoleløpet. Trenden er over år svakt nedadgående og dette skaper bekymring
- Svikt i andre egeninnsamlede inntekter, som reduksjon i veksten av antall nye faddere. Dette vil redusere nivået på FORUTs frie midler. Fram til 2018 økte inntektene fra FORUT-fadder, men stagnerte i 2019 og har siden gått noe ned. Det er imidlertid gledelig at FORUTs faste givere over tid er svært lojale og at samlet innbetalt beløp fra faste givere har hatt en svak økning. Våre støttespillere deltar også i økende grad i øvrig innsamlingsarbeid og med gaver.
- Endringer i politiske rammevilkår, med vesentlig kutt i budsjettene til bistand eller nord/sør-informasjon, omlegging av norsk bistand eller økt krav til egenandel. Ved inngangen til 2023 har krigen i Ukraina og et økende antall flyktninger til Norge medført at utviklingsministeren i mars varslet sivilsamfunnsorganisasjonene om hun avventer tildelingen av 240 millioner kroner i 2023. Hun varslet om at denne situasjonen kan vedvare i 2024 også. FORUT søker om ny rammeavtale med Norad fra 2024 og den politiske situasjonen kan få store konsekvenser.
- Stadig større krav til økonomisk bærekraft hos våre partnerorganisasjoner i sør vil kunne true deres eksistens fordi det er vanskelig for disse organisasjonene å skaffe større donorer til prosjektene. Dersom FORUT må redusere budsjettene, kan resultatet bli redusert aktivitet som vil svekke de langsiktige virkningene av arbeidet.
- Politiske endringer og utvikling i retning autoritære regimer i våre samarbeidsland vil kunne true våre partnerorganisasjoners mulighet til å engasjere seg i rettighetsarbeid og internasjonalt samarbeid, noe som igjen vil kunne true deres eksistensgrunnlag
- I 2022 har vi sett at en global økonomisk krise har rammet mange land svært hardt. Prisene på energi og drivstoff, råvarer og teknologiprodukter har skutt i været, med en påfølgende dominoeffekt med rekordhøy inflasjon i mange land. For FORUTs programmer handler det om at marginaliserte og fattige gruppers livssituasjon har

blitt sterkt forverret. Det er stor risiko for at med tap av inntekt endres handlings- og beslutningsrommet og at for mange sårbare grupper vil livet nå kun handle om overlevelse og om å få råd til mat. Dette kan fortrenge viktige grunnpilarer for utvikling, som rettighetsarbeid for kvinner og barn. Misnøye og mistillit i brede lag av folket kan gi grobunn for ytterligere polarisering, populisme og opprør.

Miljøutfordringer

FORUTs virksomhet forurenses i utgangspunktet ikke det ytre miljøet. Det er imidlertid behov for en del flyreiser for å følge opp prosjektvirksomheten, noe som medfører klimagassutslipp. Hvert partnerland får normalt mellom ett og fire besøk i året. Det foretas ikke unødvendige reiser, og mesteparten av oppfølgingen skjer gjennom epost, digitale konferanser og telefon. FORUT betaler klimakvoter på flyreiser gjennom www.myclimate.org.

Gjøvik 11.mai 2023

Kari Hagen
styreleder

Ida Oleanna Hagen
generalsekretær

Sten Magne Berglund
styrets nestleder

Nils Johan S. Garnes

Geir Riise

Stig Erik Sørheim

Therese Vangstad

Dokumentet er signert elektronisk

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Nils Johan Svalastog Garnes

Styremedlem

På vegne av: Forut - Solidaritetsaksjon For Utvikli...

Serienummer: UN:NO-9578-5993-4-3909469

IP: 46.15.xxx.xxx

2023-05-12 11:11:24 UTC

IDA OLEANNA HAGEN

Generalsekretær

På vegne av: FORUT - Solidaritetsaksjon for utvikling

Serienummer: UN:NO-9578-5997-4-679216

IP: 158.248.xxx.xxx

2023-05-12 11:14:57 UTC

Therese Vangstad

Styremedlem

På vegne av: Forut - Solidaritetsaksjon For Utvikling

Serienummer: 9578-5999-4-1323447

IP: 80.212.xxx.xxx

2023-05-12 11:18:22 UTC

Stig Erik Sørheim

Styremedlem

På vegne av: Forut - Solidaritetsaksjon For Utvikling

Serienummer: UN:NO-9578-5993-4-2523079

IP: 195.1.xxx.xxx

2023-05-12 12:53:25 UTC

KARI HAGEN

Styrets leder

På vegne av: Forut - Solidaritetsaksjon For Utvikling

Serienummer: 9578-5999-4-2019812

IP: 46.15.xxx.xxx

2023-05-12 14:24:07 UTC

Riise\Geir

Styremedlem

På vegne av: Forut - Solidaritetsaksjon For Utvikling

Serienummer: 9578-5999-4-1143237

IP: 84.212.xxx.xxx

2023-05-12 15:23:15 UTC

Penneo Dokumentnøkkel: PEZBF-VBE4J-K8P7B-56LSL-GCLIMO-XZJGW

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Sten Magne Berglund

Nestleder

På vegne av: Forut - Solidaritetsaksjon For Utvikling

Serienummer: 9578-5994-4-468111

IP: 188.94.xxx.xxx

2023-05-16 12:58:13 UTC

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>